

Premis Extraordinaris de Batxillerat. Convocatòria 2018-2019

Les proves s'estructuren en:

- **Primera prova (1 hora i 30 minuts): comentari crític d'un tema general.**
- **Segona prova (1 hora i 15 minuts): redacció en llengua estrangera.**
- **Tercera prova (1 hora i 30 minuts): matèria de modalitat.**

Comentari crític

Etiqueta identificadora de l'alumne/a	Qualificació:
--	----------------------

Instruccions

La prova consisteix a redactar dos textos. El primer, en llengua catalana i d'una extensió màxima de 500 paraules, és un comentari crític que ha de donar una resposta argumentada a la qüestió plantejada a l'enunciat, fent servir, com a mínim, tres dels documents de suport. El segon text, en llengua castellana i d'una extensió màxima de 100 paraules, és un *abstract* o resum.

Al món acadèmic, l'*abstract* és un text independent que conté un breu resum del comentari. Serveix per presentar-ne breument els continguts i s'escriu un cop finalitzat el comentari, tot i que gràficament el precedeix. Per redactar-lo bàsicament cal respondre a les preguntes que un lector es podria fer abans de llegir el vostre comentari: de què tracta, quina posició s'hi ha adoptat, quins arguments s'hi han donat i a quines conclusions s'hi ha arribat.

Ambdós textos s'han de respondre en aquest quadern. Si necessiteu fulls per fer esborranys, el tribunal us en proporcionarà, i caldrà lliurar-los juntament amb el quadern.

Criteris generals d'avaluació

Amb relació al contingut (fins a 10 punts):

- Comprendre el tema que es proposa desenvolupar i els documents de suport.
- Interrelacionar els documents i integrar-los en una tesi pròpia.
- Demostrar coherència i raonament crític en els arguments.
- Incorporar contraarguments o punts de vista diferents per reforçar la pròpia tesi.
- Aportar idees complexes i matisades.
- Reflectir els coneixements adquirits al batxillerat i els sabers que dona la pròpia cultura i experiència.
- Demostrar capacitat de síntesi i concisió.

Amb relació a l'expressió escrita (fins a 10 punts):

- Redactar amb adequació al registre.
- Estructurar el text de manera ordenada.
- Connectar els paràgrafs i les idees de manera adequada al propòsit.
- Utilitzar construccions sintàctiques clares, correctes i entenedores.
- Emprar un lèxic ric i adequat al tema i a la intenció.
- Mostrar correcció ortogràfica i de presentació.

Enunciat [20 punts]

Escriviu un comentari crític sobre el tema següent: Quin impacte té la nostra dieta sobre l'individu i el medi ambient? De quina manera hi podem incidir individualment i de forma col·lectiva? Quina hauria de ser la dieta del futur?

Utilitzeu, com a mínim, tres dels documents proposats i els vostres coneixements i experiències personals, per reflexionar-hi i argumentar la vostra posició.

Recolzeu la vostra argumentació en els documents però no els copieu o parafrasegeu.

Document 1

El veganisme no és (només) una dieta

No mengen carn, ni peix ni marisc. I, a diferència dels vegetarians, tampoc prenen làctics, ni ous ni mel. És a dir, no consumeixen cap substància que provingui d'un animal. Parlem del veganisme, un estil de vida que cada vegada guanya més adeptes. Però, tot i ser un terme cada cop més normalitzat, encara hi ha molta confusió. Un dels errors més comuns és limitar el veganisme a una dieta, quan en realitat aquest estil de vida no només afecta els hàbits alimentaris sinó que consisteix a no consumir cap tipus de producte d'origen animal, tampoc en els àmbits de la moda i la cosmètica. I això només és una part de la seva realitat, que inclou també el rebuig a l'explotació dels animals. Segons un estudi recent de la consultora Lantern anomenat *The green revolution*, actualment a l'estat espanyol el 7,8% de la població és *veggie*. Aquest terme engloba persones que són veganes, vegetarianes i flexiterianes. D'aquestes, un 0,2% són veganes.

Encara que el terme *vegà* sembli relativament nou, ja fa més de setanta anys que existeix. L'any 1944 l'anglès Donald Watson va ser el cofundador de la primera societat vegana existent. Però ell tampoc en va ser realment el pioner, perquè el veganisme, encara que no tingués aquest nom, ja era l'estil de vida de cultures com el budisme, el jainisme o el pitagorisme fa milers d'anys.

Laura Saula, article publicat al diari *Ara* el 28 de maig de 2017

Document 2

De los consejos segundos que dio Don Quijote a Sancho Panza

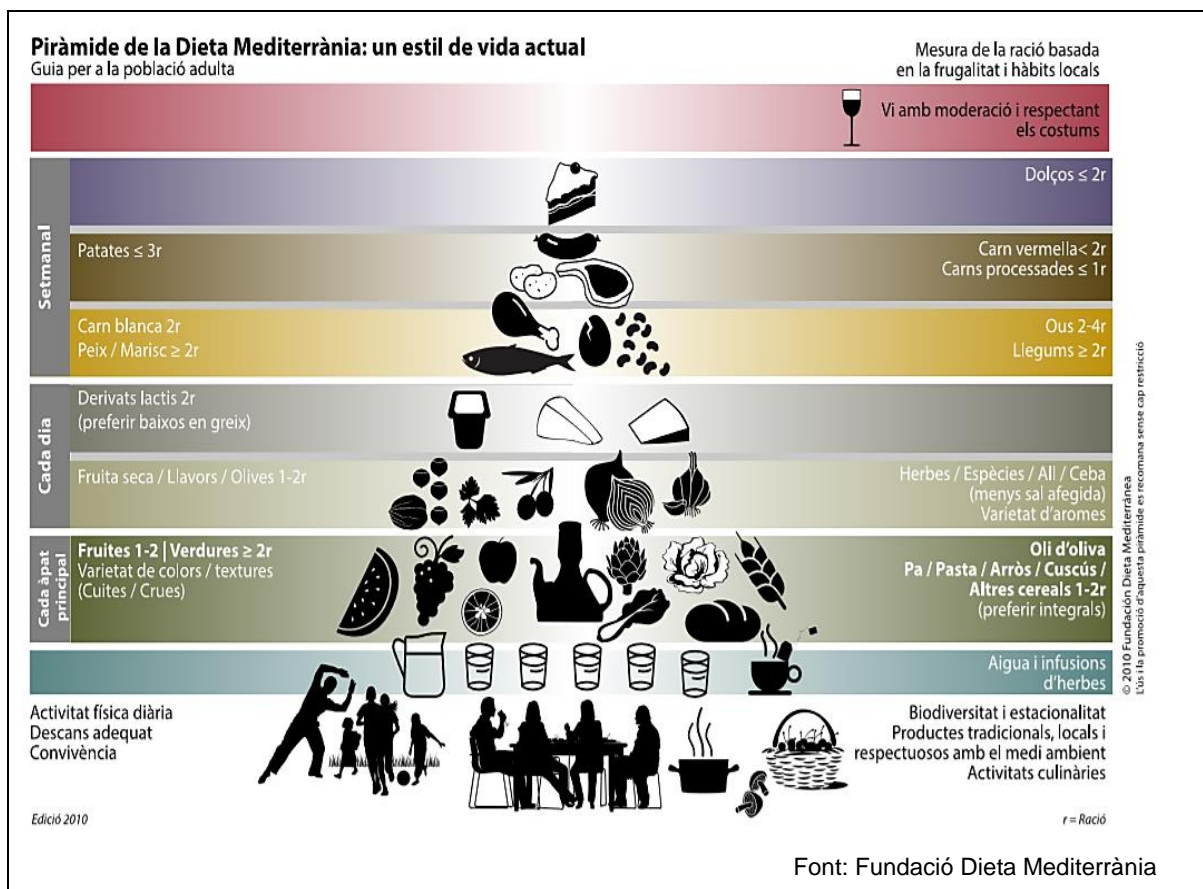
¿Quién oyera el pasado razonamiento de don Quijote que no le tuviera por persona muy cuerda y mejor intencionada? [...] Pero, como muchas veces en el progreso desta grande historia queda dicho, solamente disparaba en tocándole en la caballería, y en los demás discursos mostraba tener claro y desenfadado entendimiento, de manera que a cada paso desacreditaban sus obras su juicio, y su juicio sus obras; pero en ésta destos segundos documentos que dio a Sancho, mostró tener gran donaire, y puso su discreción y su locura en un levantado punto.

Atentísimamente le escuchaba Sancho [...].Prosiguió, pues, don Quijote, y dijo:

—En lo que toca a cómo has de gobernar tu persona y casa, Sancho, lo primero que te encargo es que seas limpio [...] No comas ajos ni cebollas, porque no saquen por el olor tu villanería. Anda despacio; habla con reposo, pero no de manera que parezca que te escuchas a ti mismo, que toda afectación es mala. Come poco y cena más poco, que la salud de todo el cuerpo se fragua en la oficina del estómago. Sé templado en el beber, considerando que el vino demasiado ni guarda secreto ni cumple palabra. Ten cuenta, Sancho, de no mascar a dos carrillos, ni de eructar delante de nadie.

Miguel de Cervantes, *Don Quijote de la Mancha*, capítol XLIII (1615)

Document 3

Document 4

La nostra crida per un dilluns verd

Compromís adoptat per 500 personalitats franceses de no consumir carn o peix els dilluns.

Actualment hi ha raons imperatives per reduir col·lectivament el nostre consum de carn. Creiem que cada persona pot fer un pas significatiu en aquesta direcció per alguna de les raons següents: la salvaguarda del planeta, la salut de les persones i el respecte a la vida animal.

La producció de carn és una de les activitats humanes amb conseqüències més nocives per al medi ambient i un malbaratament de recursos naturals. Segons l'Organització de les Nacions Unides per a l'Agricultura i l'Alimentació, produir una sola calorica de carn requereix de 4 a 11 calories vegetals. Alimentar-se amb plantes en comptes d'alimentar animals amb plantes i seguidament consumir-los generaria de 2 a 20 vegades més de proteïnes per hectàrea i, per tant, proporcionaria una resposta més racional als reptes alimentaris del planeta en un context d'augment de la població. [...]

La salut humana és la segona raó objectiva per limitar el consum de carn. L'interès que els éssers humans han desenvolupat per la carn ja no té avui els mateixos beneficis que en altres períodes de l'evolució humana. Segons les autoritats científiques, la carn no és essencial per a una dieta equilibrada: pot ser reemplaçada per plantes, que proporcionen proteïnes i nutrients. Consumir menys carn seria bo per a la salut i a més ajudaria a reduir el risc de patir malalties cardiovasculars, diabetis i obesitat.

En l'actualitat, en un any, es maten per al consum humà 74.000 milions d'animals terrestres (mamífers i ocells) i entre 500 i 1.000 milions d'animals aquàtics sensibles (peixos, crustacis decàpodes, mol·luscs i cefalòpodes). Una investigació recent en etologia indica que aquests animals tenen estructures anatòmiques i habilitats cognitives i sensorials que els permeten

sentir dolor, i el seu comportament indica que pateixen quan se'ls fereix, i molts d'ells fins i tot quan veuen els seus congèneres ferits.

En conclusió, ens sembla racional, desitjable i realista modificar els nostres hàbits, començant pels nostres àpats de cada dilluns. Tot i que amb l'adopció d'aquestes pràctiques individuals no n'hi ha prou per produir tot el canvi necessari (que té una dimensió més global), creiem que hi contribueixen. Aquest és el compromís que prenem públicament i que us convidem a prendre amb nosaltres.

Text adaptat del Manifest *Lundi vert*

Document 5

Sí, menjar carn afecta el medi ambient, però les vaques no estan matant el clima

Atès que l'impacte del canvi climàtic és cada vegada més alarmant, la carn s'ha convertit en un objecte de controvèrsia. Es demana al públic que mengi menys carn per salvar el medi ambient i alguns activistes reclamen un impost sobre la carn per tal de reduir-ne el consum.

S'argumenta que la producció de carn genera més gasos amb efecte d'hivernacle que tot el sector del transport. Aquesta afirmació és incorrecta, però la persistència d'aquesta idea porta a suposicions inexactes sobre la relació entre el consum de carn i el canvi climàtic.

Renunciar a la carn no és la panacea mediambiental que alguns volen fer creure i aquesta renúncia, portada a l'extrem, podria tenir conseqüències nutricionals perjudicials.

Molta gent segueix pensant que deixar de menjar carn un cop per setmana influirà en el clima, però segons un estudi recent, fins i tot si els nord-americans eliminessin totes les proteïnes animals de les seves dietes, només reduirien les emissions de gasos en un 2,6% i si la pràctica dels "Dilluns sense carn" fos adoptada per tots els nord-americans, només hi hauria una reducció del 0,5% d'aquests gasos.

Molts crítics de la ramaderia apunten que si els pagesos només cultivessin plantes, podrien produir més quilos d'aliments i més calories per persona. Però els humans també necessiten molts micronutrients i macronutrients essencials per a una bona salut.

A més, no totes les parts de plantes són comestibles o apetitoses. La ramaderia és una forma d'afegir valor nutricional i econòmic a l'agricultura. Per exemple, el bestiar consumeix plantes l'energia de les quals es troba principalment a la cel·lulosa, que no és digerible ni per als humans ni per a molts altres mamífers. En canvi, les vaques, les ovelles i altres ruminants poden digerir la cel·lulosa i alliberar-ne l'energia solar continguda en aquest vast recurs. Segons les Nacions Unides, fins a un 70% de totes les terres agrícoles mundials són superfícies que només es poden utilitzar com a pasturatge per al bestiar remugant.

Actualment s'estima que el creixement de la població mundial arribarà a 9.800 milions de persones l'any 2050. Alimentar aquesta quantitat de persones plantejarà reptes immensos. Els nutrients per porció de la carn són superiors a les opcions vegetarianes, i els animals remugants prosperen en gran mesura amb pinsos que no són aptes per al consum humà.

A més a més, criar bestiar ofereix ingressos molt necessaris per als petits agricultors dels països en desenvolupament. A tot el món, la ramaderia proporciona un mitjà de subsistència per a mil milions de persones.

El canvi climàtic requereix atenció urgent i la indústria ramadera té una gran empremta ambiental global que afecta l'aire, l'aigua i la terra. Aquest impacte, juntament amb una població mundial en ràpida expansió, ens dona moltes raons de pes per seguir treballant per obtenir una eficiència més alta en la ramaderia.

Text adaptat de l'article de Frank M. Mitloehner, publicat a *The Conversation*, el 14 de desembre de 2018

Abstract o resum (màxim 100 paraules)

Comentari crític

Esborrany